

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы		58-12-2024
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		16 беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

Пән: «Зерттеу негіздері. Биоэтика»

Пән коды: ZNB 2205

БББ атауы: 6В10111 «Қоғамдық денсаулық»

Оқу сағаттары/кредиттерінің көлемі: 120 с. (4 кредит)

Оқу курсы мен семестрі: курс 2, семестр 6

Тәжірибелік (семинарлық) сабақтар: 30

Шымкент, 2024 жыл

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 2 беті
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Зерттеу негіздері. Биозетика» пәнінің жұмыс бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланылды.

Хаттама № «____» _____ 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі,
Қауым.профессоры

Сарсенбаева Г.Ж.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		58-12-2024 16 беттің 3 беті

№ 1

1. Тақырыбы: Медициналық деонтологияның концепциясы. Қазақстан дәрігерлерінің анты. ҚР дәрігердің этикалық Кодексі.

2. Мақсаты: медициналық деонтологияның концепциясы, дәрігерлерінің антымен, ҚР дәрігердің этикалық Кодексімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Медициналық деонтология – анықтамасы, негізгі қағидаты
- Қазақстан дәрігерлерінің және Гиппократ анты.
- Денсаулық сақтаудағы жұмысшы мен дәрігердің анты
- Фармацевтикалық және медициналық қызметкерлердің ар намыс кодексі

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) Медициналық деонтологияның қандай қағидаттары бар?
- 2) Қазақстан дәрігерлерінің және Гиппократ антымен арасындағы байланыс?
- 3) Денсаулық сақтаудағы қызметкер мен дәрігердің арасындағы этикалық кодекстің негізгі құжаттары?
- 4) Медициналық және фармацевтикалық мамандардың ар намыс кодексі қандай қызмет атқарады?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеттер: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

- 1) Медициналық деонтологияның негізгі принциптері қандай?
- 2) Гиппократ анты мен Қазақстан Республикасы дәрігер антын арасындағы байланыс қандай?
- 3) Дәрігердің және медицина қызметкерінің этикалық кодексіне қандай құжаттар негіз болды?
- 4) Медициналық және фармацевтикалық қызметкерлердің ар-намыс кодексінің қызметі қандай?

№2

1. Тақырыбы: Дәрігерлік қателік және жазатайым жағдай. Заңды және этикалық аспектілердің теңдігі. Әріптестің қателігіне қатынасы: этикалық және заң аспектілері.

2. Мақсаты: Студенттерді медициналық қателіктер мен апат арасындағы негізгі айырмашылықтармен таныстыру. Әріптестің қателігінің этикалық және құқықтық аспектілері арасындағы айырмашылықты түсіндіру.

QONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 4 беті	
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		

3. Оқыту міндеттері:

- Медициналық қателік
- Медициналық қателіктерді жіктеу
- Қайғылы оқиға
- Медициналық қателіктер мен жазатайым оқиғалардың этикалық және құқықтық аспектілері
- Медицина қызметкерлерінің жауапкершілігі
- Әріптес қателігі

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) Қателік пен апат арасындағы айырмашылық неде?
- 2) Медициналық қателердің этикалық және заңды аспектілері қандай?
- 3) Әріптес қате жіберген кезде медициналық ынтымақтастықты қалай түсінесіз?
- 4) Әріптестердің қателігінің этикалық және құқықтық аспектісі және оның командадағы рөлі қандай?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеттер: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. Қателік пен апат арасындағы айырмашылық неде?
2. Медициналық қателердің этикалық және құқықтық аспектілері қандай?
3. Әріптес қате жіберген кезде медициналық ынтымақтастықты қалай түсінесіз?
4. Әріптестердің қателігінің этикалық және заңды аспектісі және оның топтағы рөлі қандай?

№3

1. Тақырыбы: Медициналық қызметтің реттелуі. Құқық: анықтамасы, түсінігі. Науқастың құқығы. Медициналық қызметкердің құқықтары мен міндеттері.

2. Мақсаты: студенттерді науқастар мен денсаулық сақтау мамандарының құқықтары мен міндеттерімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Заң - тұжырымдамасы, анықтамасы, мақсаты
- Пациенттің құқықтары
- Медициналық мамандардың құқықтары мен міндеттері

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) Заң тұжырымдамасына не жатады және медицинада оның мақсаты қандай?

ÖNTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		58-12-2024 16 беттің 5 беті

- 2) Қазақстандағы науқастардың құқықтары мен міндеттері қандай?
- 3) медицина қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері қандай?
- 4) Қандай нормативтік құжаттар пациенттер мен дәрігерлердің құқықтарын сақтауды реттейді?
5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі
6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау
7. Әдебиеттер: 1-қосымшаны қараңыз.
8. Бақылау:
 1. Құқықтық түсінікке не кіреді және медицинада оның мақсаты қандай?
 2. Қазақстанда науқастардың қандай құқықтары мен міндеттері бар?
 3. Медициналық қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері қандай?
 4. Қандай нормативтік құжаттар пациенттер мен дәрігерлердің құқықтарын сақтауды реттейді?

№4

1. Тақырыбы: Емдік-профилактикалық мекемелердегі дәрігерлердің мейірбикелермен және басқа мамандармен қатынастарының этикалық аспектілері.
2. Мақсаты: студенттерге дәрігерлердің мейірбикелермен және басқа да мамандармен қатынастарының этикалық аспектілерін түсіндіру. ерекшеліктерімен таныстыру.
3. Оқыту міндеттері:
 - Денсаулық сақтау қызметкерлерінің этикалық кодексі
 - Медициналық қызметкерлердің ар-намыс кодексі
 - Топішілік коммуникациялар
4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:
 - 1) ЕПМ-дегі дәрігерлердің, мейірбикелердің және басқа да мамандардың қарым-қатынасы жазылған, денсаулық сақтау қызметкерлерінің этикалық кодексінде қандай негізгі қағидалар бар?
 - 2) ЕПМ-дегі дәрігерлердің, мейірбикелердің және басқа да мамандардың қарым-қатынасы жазылған, медициналық қызметкерлердің ар-намыс кодексінде қандай негізгі қағидалар бар?
 - 3) Ұжым ішіндегі қарым-қатынаста қандай мәселелер бар?
 - 4) Заманауи менеджменттің жүйесі ұжым ішіндегі дауды қалай шешеді?
 - 5) Дәрігер мен медбикенің өзара әрекетінде деонтологияның ережелері қандай? Денсаулық сақтау мекемесінің мамандары арасында қандай қатынастар болуы мүмкін?

QONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		58-12-2024 16 беттің 6 беті

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеттер: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. Денсаулық сақтау қызметкерлерінің этикалық кодексіндегі ЕПМ қызметкерлері қарым-қатынасының негізгі қағидалары қандай?
2. Ұйымдастырылған менеджмент топшілік коммуникацияға және ЕПМ жұмысының тиімділігіне қалай әсер етеді?
3. Даулы мәселелердің және оларды шешу жолдарының қандай түрлері бар?
4. Медициналық ұжымның еңбек тәртібін қандай нормативтік құжаттар реттейді?

№5

1. Тақырыбы: "Драмалық медицина" (дәрігерлердің өз тәжірибелерін жүргізудің тарихы мен этикасы). Ұлтшыл медицина қызметкерлеріне сот. Нюрнберг кодексі.

2. Мақсаты: Нюрнберг кодексінің қалыптасу тарихын үйрену және дәрігерлердің өз тәжірибелерін өткізудің тарихы мен этикасын талқылау.

3. Оқыту міндеттері:

- Глязер кітабындағы «Драмалық медицинаның» негізгі үзіндісі
- Нюрнберг кодексінің қалыптасу тарихы
- Нюрнберг кодексінің маңыздылығы, мақсаттары мен міндеттері
- Нюрнберг кодексі мен қазіргі заманғы биомедициналық этиканың арасындағы байланысты табу

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Қандай құжатта азаматтар денсаулығын қорғаудың құқықтық негіздері көрсетілген
- Денсаулық сақтауды реформалаудың қандай этаптары бар?
- Денсаулық сақтауды басқаруды жоғарылатудың қандай жүйесі бар?
- Ана мен бала денсаулығын жақсартудың қандай шараларын білесіз?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеттер: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. Шындықтың ережесі қандай?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы		58-12-2024
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		16 беттің 7 беті

2. емделмейтін науқастар санатына кім кіреді?
3. құзыретті және қабілетсіз науқастар кім?

№6

1. Тақырыбы: Медициналық көмектің негізгі түрлері. Көмек көрсетудің формалары. Жас-жыныстық топтардың денсаулығы: балалар, жасөспірімдер, ересектер.

2. Мақсаты: Медициналық көмектің түрлерімен және оны іске асырудың жолдарымен таныстыру. Жас жыныстық топ бойынша денсаулықты айтып беру.

3. Оқыту міндеттері:

- Медициналық көмектің түрлері
- Медициналық көмекті іске асырудың формалары
- Бала және жасөспірімдер тобы бойынша денсаулықты бөлу қағидаты
- Егде жастағы топтардың денсаулығын бөлу қағидаты
- Егде жастағы топтың 3 ке бөлінуі, бала және жасөспірімдегі топтың 5-ке бөлінуіндегі ерекшеліктер

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) ҚР-да ЕПМ қандай медициналық көмек көрсетіледі?
- 2) ҚР-да медициналық көмектің қандай түрін жүзеге асырады?
- 3) Денсаулық топтарының қандай түрлерін білесіз?
- 4) Егде және балалардағы денсаулық топтарының ерекшеліктері қандай?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиет: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

ҚР-да ЕПМ қандай медициналық көмек көрсетіледі?

ҚР-да медициналық көмектің қандай түрін жүзеге асырады?

1. Денсаулық топтарының қандай түрлерін білесіз?
2. Егде және балалардағы денсаулық топтарының ерекшеліктері қандай?

№7

1. Тақырыбы 15. Этикалық контекстегі ятрогения сұрағы. Медициналық іс-әрекеттің жағымсыз салдары.

2. Мақсаты: студенттерге ятрогения және медициналық қателіктер арасындағы айырмашылықты түсіндіру.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 8 беті	Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау

3. Оқыту міндеттері:

- ятрогения
- ятрогенді жіктеу
- ятрогениялық этиканың ерекшеліктері
- медицинадағы жағымсыз нәтижелер

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) Ятрогения дегеніміз не және олар қалай пайда болады?
- 2) Ятрогендерді жіктеу қағидасы қандай?
- 3) Ятрогендерде қандай этикалық компоненттер бар?
- 4) Ятрогениялар, қолайсыз медициналық нәтиже және дәрігерлік қателіктер қалай байланысты?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеттер: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. Ятрогения мен дәрігерлік қателіктер арасындағы байланыс қандай?
2. Ятрогения анықталған кезде дәрігер-науқастың өзара қарым-қатынасын қандай нормативтік құжаттар реттейді?
3. Ятрогенияның этикалық және психологиялық аспектілері қандай?
4. Емделушіде ятрогенияның пайда болуына әкелген ЕПМ маманы үшін қандай жаза қарастырылған?

№8

1. Тақырыбы: Трансплантологиядағы үйлесімді ережесі. Ағзаларды тірі донорлардан ауыстырудың биоэтикалық және моральдық аспектілері. Мәйіттен мүшелерді алудың моральдық мәселелері. Мәйіттерден мүшелерді алу түрлері және олармен байланысты моральдық және құқықтық мәселелер.

2. Мақсаты: Трансплантологиядағы тепе-теңдік ережесін, сондай-ақ ағзаларды тірі донорлардан және мәйіттерден ауыстырудың биоэтикалық және моральдық аспектілерін зерделеу. Мәйіттерден мүшелерді алу түрлерін және олармен байланысты моральдық және құқықтық мәселелерді (рутинді алу, келісім презумпциясы, келіспеу немесе ерікті келісім презумпциясы) зерделеу.

3. Оқыту міндеттері:

- Трансплантологиядағы үйлесімділік ережесі
- Ағзаларды тірі донорлар мен мәйіттерден ауыстырудың биоэтикалық және моральдық аспектілері
- Мәйіттерден мүшелерді алу түрлері

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 9 беті	
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		

- Иатрогендік және құпиялылық қағидаты
- Ағзалар мен тіндерді бөлудің медициналық критерийлері (гистоүйлесімділік, шұғыл, кезеңділік)

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) Трансплантология дегеніміз не, оның түрлері, мақсаттары, міндеттері?
- 2) Трансплантологиядағы тепе-теңдік ережесі немен негізделеді?
- 3) Ағзаларды тірі донорлардан ауыстырудың биоэтикалық және моральдық аспектілері қандай?
- 4) Ағзаларды мәйіттерден ауыстырудың биоэтикалық және моральдық аспектілері қандай?
- 5) Гистоүйлесімділік, шұғыл және кезеңділік донорлық органдар мен тіндердің бөлінуіне қалай әсер етеді, биоэтикалық аспект қандай?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеттер: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

- 1) Трансплантология дегеніміз не, оның түрлері, мақсаттары, міндеттері?
- 2) Трансплантологиядағы тепе-теңдік ережесі немен негізделеді?
- 3) Ағзаларды тірі донорлардан ауыстырудың биоэтикалық және моральдық аспектілері қандай?
- 4) Ағзаларды мәйіттерден ауыстырудың биоэтикалық және моральдық аспектілері қандай?
- 5) Гистоүйлесімділік, шұғыл және кезеңділік донорлық органдар мен тіндердің бөлінуіне қалай әсер етеді, биоэтикалық аспект қандай?

№9

1. Тақырыбы: Науқастың туыстарымен қарым-қатынас және құпиялылық.

2. Мақсаты: студенттерге науқастың туысқанымен қарым-қатынас жасағанда құпиялылықты сақтау ережесін сақтау принципін түсіндіру.

3. Оқыту міндеттері:

- Құпиялылық қағидаты
- Негізгі қарым-қатынас дағдылары
- Пациенттерге бағытталған тәсілдің принципі
- Иатрогендік және құпиялылық қағидаты

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) «Құпиялылық қағидаты» дегеніміз не?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы		58-12-2024
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		16 беттің 10 беті

- 2) Науқастың туыстарымен сөйлесуге қандай қарым-қатынас дағдылары көмектеседі?
- 3) Дәрігердің міндеті науқасқа бағытталған тәсілде қандай?
- 4) науқастың туыстарымен сөйлескенде құпия ақпаратты қалай сақтауға болады?
5. **Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** оқу кейсі
6. **Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары:** чек парағын қолдана отырып, бағалау
7. **Әдебиеттер:** 1-қосымшаны қараңыз.
8. **Бақылау:**
 1. «Құпиялылық қағидасы» дегеніміз не?
 2. Науқастың туыстарымен сөйлесуге қандай қарым-қатынас дағдылары көмектеседі?
 3. Науқасқа бағытталған тәсілде дәрігердің міндеті қандай?
 4. Науқастың туыстарымен сөйлескенде құпия ақпаратты қалай сақтауға болады?

№10

1. **Тақырыбы:** Халықтың аурушандығы. БДҰ-ға сәйкес аурушандықтың сандық критерилері. (бастапқы аурушандық жиілігінің көрсеткіші, жалпы аурушандық таралуының көрсеткіші, ауырлық көрсеткіші).
2. **Мақсаты:** халықтың аурушандылық критеріімен таныстыру.
3. **Оқыту міндеттері:**
 - Халықтың аурушандылығы
 - Халық аурушандылығының классификациясы
 - БДҰ аурушандылықтың сандық критеріі
 - Аурушандылықты сандық әдістемесі(бастапқы аурушандық жиілігінің көрсеткіші, жалпы аурушандық таралуының көрсеткіші, ауырлық көрсеткіші).
4. **Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
 - 1) Халық аурушандылығы дегеніміз не?
 - 2) Халық аурушандылығын қандай критерий бойынша бөледі?
 - 3) БДҰ-ға сәйкес аурушандықтың қандай сандық критерилері бар?
 - 4) Аурушандылықтың сандық критеріінде қандай есептік әдістеме қолданылады?
 - 5) Халық аурушандылығының біріншілік және екіншілік, үшіншілік түрлері қандаф қағидат бойынша бөлінеді?

QONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 11 беті	
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеті: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

- 1) Халық аурушандылығы дегеніміз не?
- 2) Халық аурушандылығын қандай критерий бойынша бөледі?
- 3) БДҰ-ға сәйкес аурушандықтың қандай сандық критерилері бар?
- 4) Аурушандылықтың сандық критерийінде қандай есептік әдістеме қолданылады?
- 5) Халық аурушандылығының біріншілік және екіншілік, үшіншілік түрлері қандаф қағидат бойынша бөлінеді?

№11

1. Тақырыбы: Қоғамдық денсаулық сақтаудың құқық негіздері. Тұрғындарға көрсетілетін медициналық көмектің түрлері, қағидалары.

2. Мақсаты: Студенттерге Қоғамдық денсаулық сақтаудың құқық негіздері. Тұрғындарға көрсетілетін медициналық көмектің түрлері, қағидаларын таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Қоғамдық денсаулық сақтаудың құқық негіздері.
- Тұрғындарға көрсетілетін медициналық көмектің түрлері, қағидалары.
- Халықтың аурушандылығы

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Халық аурушандылығы дегеніміз не?
- Халық аурушандылығын қандай критерий бойынша бөледі?
- БДҰ-ға сәйкес аурушандықтың қандай сандық критерилері бар?
- Аурушандылықтың сандық критерийінде қандай есептік әдістеме қолданылады?
- Халық аурушандылығының біріншілік және екіншілік, үшіншілік түрлері қандаф қағидат бойынша бөлінеді?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиеті: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. Сұрақтар.

- 1.Қоғамдық денсаулық сақтау дегеніміз не?
- 2.Қоғамдық денсаулық сақтаудың құқықтық негіздері қандай?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы	58-12-2024 16 беттің 12 беті	
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		

3.ҚР-да медициналық көмектің қандай түрлері көрсетіледі?

№12

1. Тақырыбы: Демографияның медициналық және әлеуметтік аспектілері. Демографиялық көрсеткіштерді есептеу және талдау. Халық денсаулығын кешенді бағалау.

2. Мақсаты: Студенттерді медико-әлеуметтік демографияның аспектілерімен және халық денсаулығын кешенді бағалаумен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Демография және медико-әлеуметтік демографиялық аспектілер
- Демографиялық көрсеткіштер анализі және оны есептеу қағидаты
- Халық денсаулығын кешенді бағалау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) Демографияда медико-әлеуметтік аспектілер неге негізделеді?
- 2) Қоғамдық денсаулықта қандай демографиялық көрсеткіштер қалыптасады?
- 3) Демографиялық көрсеткіштер қалай есептелінеді?
- 4) Демографиялық көрсеткіштерді қолдануда қандай талдау негіздері бар?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиет: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. Демографияда медико-әлеуметтік аспектілер неге негізделеді?
2. Қоғамдық денсаулықта қандай демографиялық көрсеткіштер қалыптасады?
3. Демографиялық көрсеткіштер қалай есептелінеді?
4. Демографиялық көрсеткіштерді қолдануда қандай талдау негіздері бар?

№13

1. Тақырыбы: Денсаулық сақтаудағы саясат. МӘМС енгізудегі өзгерістерге сәйкес халықты мемлекеттік және кепілдік медициналық қызмет көрсетумен қамтамасыз ету. МӘМС және ТМҚКК шеңберіндегі коронавирустық инфекция.

2. Мақсаты: МӘМС денсаулық сақтау саласындағы саясатымен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		58-12-2024 16 беттің 13 беті

- ҚР денсаулық сақтау саласындағы саясаты
- МӘМС енгізу жолдары
- МӘМС – міндеттері мен функциясы
- МӘМС ТКМКК негізімен ендіру әдісі

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) МӘМС дегеніміз не?
- 2) МӘМС денсаулық сақтау саласында қандай реормаларға жүгінеді?
- 3) МӘМС ТКМКК-те ендіру негізі қалай жүзеге асады ?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиет: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. МӘМС дегеніміз не?
2. МӘМС денсаулық сақтау саласында қандай реормаларға жүгінеді?
3. МӘМС ТКМКК-те ендіру негізі қалай жүзеге асады ?

№14

1. Тақырыбы: Денсаулық сақтаудағы кәсіпкерлік. Қазақстандағы денсаулық сақтаудың модернизациясы.

2. Мақсаты: Студенттерге денсаулық сақтаудағы кәсіпкерлік. Қазақстандағы денсаулық сақтаудың модернизациясын таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Денсаулық сақтаудағы кәсіпкерлік.
- Қазақстандағы денсаулық сақтаудың модернизациясы.
- ҚР денсаулық сақтау саласындағы саясаты

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Денсаулық сақтауда кәсіпкерліктің қандай түрлері қолданылады?
2. Денсаулық сақтау жүйесін жаңғыртудың негізгі тармақтары қандай?
3. Медициналық кәсіпкерлерлік функциясы қандай?
4. Медициналық кәсіпкерлерліктегі салық саясаты?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған нысандары: чек парағын қолдана отырып, бағалау

7. Әдебиет: 1-қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау:

1. Денсаулық сақтауда кәсіпкерліктің қандай түрлері қолданылады?
2. Денсаулық сақтау жүйесін жаңғыртудың негізгі тармақтары қандай?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		58-12-2024 16 беттің 14 беті

3. Медициналық кәсіпкерлерлік функциясы қандай?

4. Медициналық кәсіпкерлерліктегі салық саясаты?

№15

1. Тақырыбы: Медико-статистикалық жүйелер. Денсаулық сақтаудағы Менеджмент. Денсаулық сақтау саласындағы саясат.

2. Мақсаты: Медико-статистикалық жүйелер. Денсаулық сақтаудағы Менеджмент. Денсаулық сақтау саласындағы саясатымен таныстыру.

3. Оқу мақсаттары:

- Науқасқа бағытталған жүйелер туралы түсінік;
- Бағдарламаның негізгі мақсаттары мен міндеттері;
- Бағдарламаның функциялары;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері :

1. Науқасқа бағытталған жүйелер нені оқытады?
2. Жүйенің медико- әлеуметтік аспектілері қандай?
3. Бағдарламаны оқытудың әдістері қандай?
4. Ақпараттық қамтамасыз етудің негізгі мақсаттары мен міндеттерін атаңыз?

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі.

6. Пәннің қорытынды ББ жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: Чек листі қолдана отырып бағалау.

Сұрақтар.

1. Науқасқа бағытталған жүйелер нені оқытады?
2. Жүйенің медико- әлеуметтік аспектілері қандай?
3. Бағдарламаны оқытудың әдістері қандай?

Қосымша 1

Әдебиет:

Негізгі:

1. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау: оқулық / М. Ә. Бөлешов. - Алматы : Эверо, 2015. - 244 бет с.
2. Кэмпбелл, А. Медициналық этика : оқу құралы: ағылшын тілінен ауд. / А. Кэмпбелл, Г. Джиллет, Г Джонс ; ред. Ю. М. Лопухин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 368 бет. с.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы		58-12-2024 16 беттің 15 беті
Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		

3. Сәрсенбаева, Г. Ж. Қоғамдық денсаулық сақтау : оқу құралы / Г. Ж. Сәрсенбаева ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 184 бет. с.
4. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау : оқулық / М. Ә. Бөлешов ; ҚР БҒМ. - Алматы : ҚР жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2012. - 256 бет. с.
5. Жақсыбергенов, А. М. Биомедициналық әдеп: оқулық "Оңтүстік Полиграфия" Баспа үйі ЖШС-і, 2014. - 196 бет.-300экз.
6. Кәсіби қарым-қатынас этикасы оқу-әдістемелік құралы / К. А. Абдуллин ; Фармацияны ұйымдастыру және экономикасы және дәрілік қалыптар технол. каф. - Алматы : Эверо, 2014. - 134 бет.-30 экз.

Қосымша:

1. Рыманов, Д. М. Денсаулық сақтауды басқару этикасы : оқу-әдістемелік кешен = Этика управления в здравоохранении : учебно-методический комплекс / - Алматы : Эверо, 2015. - 164 бет.
2. 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193 – IV «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан республикасының кодексі.

Электронды ресурстар:

1. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт.
2. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - Электрон. текстовые дан. (47,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 608 с. эл.
3. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (40,9 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 544 эл.
4. Щепин, О. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / О. П. Щепин, В. А. Медик. - Электрон. текстовые дан. (43,6 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 592 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
5. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник для мед. училищ и колледжей / В. А. Медик., В. К. Юрьев. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (37,2 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 288 с. эл. опт. диск.

Электрондық деректер базасы:

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық кафедрасы Тәжірибелік абаққа арналған әдістемелік нұсқау		58-12-2024 16 беттің 16 беті

2	Электронды каталог Ішкі пайдаланушылар үшін Сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғарғы оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина»бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed»электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com
9	«Web of science» (Thomson Reuters)	http://apps.webofknowledge.com
10	«Science Direct» (Elsevier)	https://www.sciencedirect.com
11	«Scopus» (Elsevier)	www.scopus.com
12	PubMed	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed